

Nota:

Samenwerkingsovereenkomst regionale bezwaarschriftencommissie Werkplein, regio Helmond

INLEIDING

In het kader van de regionalisering van de behandeling van aanvragen van uitkeringen op basis van o.a. de Wet Werk en Bijstand hebben momenteel de gemeenten Asten, Laarbeek en Geldrop-Mierlo een overeenkomst gesloten met de gemeente Helmond. Het voornemen is dat de gemeente Deurne hierbij medio 2011 zal aansluiten. Die overeenkomst houdt in dat de inwoners van de genoemde gemeenten voor hun aanvraag uitkering levensonderhoud op grond van de WWB en aanverwante wetgeving terecht kunnen bij het Werkplein Helmond en dat hun aanvragen worden behandeld door klantbegeleiders van de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente Helmond (namens de genoemde gemeenten). De uiteindelijke besluiten en eventuele opgelegde maatregelen worden ook door de klantbegeleiders afgewikkeld namens de deelnemende gemeenten.

De bezwaarschriften die voortkomen uit de primaire besluiten worden, namens de deelnemende gemeenten, behandeld door het team Juridische Zaken & Sociale Recherche (hierna te noemen JZ&SR) van de afdeling Werk & Inkomen (hierna te noemen: W&I) van de gemeente Helmond. Indien een bezwaarschrift dient te worden behandeld, wordt door de juridisch adviseurs van het genoemde team een advies opgesteld waarin verwoord het standpunt van de betreffende gemeente. Momenteel is het zodanig geregeld dat het bezwaarschrift (voorzien van het advies van het team JZ & SR) wordt behandeld door de bezwaarschriftencommissie van de eigen betrokken gemeente. Op dit moment worden de bezwaarschriften van het Werkplein derhalve behandeld door 4 (na toetreding van Deurne 5) verschillende bezwaarschriftencommissies.

Door de gemeentesecretarissen van de gemeenten Helmond, Laarbeek, Asten, Geldrop-Mierlo en Deurne (hierna te noemen: Stuurgroep) is overleg geweest over de invoering van een regionale bezwaarschriftencommissie ten behoeve van het Werkplein. Dat overleg heeft geresulteerd in het voorstel, zoals neergelegd in deze nota.

Als voordelen van een regionale bezwaarschriftencommissie Werkplein regio Helmond, onder de voorwaarden zoals hierna verwoord, t.o.v. bezwaarschriftencommissies per afzonderlijke regiogemeente kunnen worden genoemd:

- Eenduidige behandeling in bezwaar van alle klanten;
- Klanten kunnen voor het gehele proces van A tot Z terecht op het Werkplein;
- Bedrijfsvoering van het team JZ & SR wordt vereenvoudigd;
- Tijd- en formatiebesparing voor de deelnemende regiogemeenten;
 - Volgens opgave van de deelnemende gemeenten zijn die gemeenten momenteel de volgende formatie kwijt voor de invulling van de functie van secretaris van de bezwaarschriftencommissie
 - Laarbeek: 0,15 FTE
 - Geldrop-Mierlo: 0,4 FTE
 - Helmond, 0,25 FTE
 - Asten: 0,15 FTE
 - Deurne: 0,09 FTE
 - Bij de nieuwe opzet van een regionale bezwaarschriftencommissie kan voor de functie van secretaris worden volstaan met een formatie van 0,67 FTE (24 uur per week).
- Kortere lijnen, waardoor de termijnen beter kunnen worden bewaakt;
- Behandelend juridisch adviseur kan zelf aanwezig zijn bij zijn/haar zaak (momenteel wordt JZ & SR vertegenwoordigd door een van de juridisch adviseur), waardoor adequater kan worden ingesprongen op vragen van de commissie.

BESLISPUNT

Het voorstel is om te komen tot een bezwaarschriftencommissie voor het Werkplein regio Helmond waar in bezwaar alle zaken worden behandeld, waarvan het primaire besluit ook is genomen door de klantbegeleiders van het Werkplein namens de betrokken regiogemeenten. Daarbij gaat het om primaire besluiten die genomen zijn op grond van de Wet Werk en Bijstand en aanverwante wetgeving. De regionale bezwaarschriftencommissie dient in werking te treden op 01 juli 2011. De onderstaande voorwaarden worden daarin meegenomen.

VOORWAARDEN

De hieronder te bespreken voorwaarden zijn allen besproken met de stuurgroep. Vanuit de stuurgroep is aangegeven dat de onderstaande punten akkoord zijn.

Bezwaarschriftencommissie (frequentie, zittingsduur, inrichting, huisvesting)

Gezien het aantal bezwaarschriften dat op jaarbasis (peiljaar 2009) wordt behandeld door de huidige bezwaarschriftencommissies van de afzonderlijke regiogemeenten tezamen (totaal: ongeveer 210 zaken, inclusief Deurne) is het noodzakelijk dat er in principe wekelijks een bezwaarschriftencommissie samen komt om de ingediende bezwaren tijdig te kunnen behandelen. Door voor iedere casus 20 minuten behandeltijd in acht te nemen, wordt recht gedaan aan het serieus nemen van het bezwaar van de klant zowel alsmede aan een effectieve tijdsbesteding. Uitgaande van 20 minuten per casus en een totale zittingsduur van 2 uur per zitting, kunnen er maximaal 6 casussen per zitting worden behandeld.

Opgemerkt wordt dat er binnen het team Juridische Zaken steeds meer aandacht besteed zal gaan worden aan mediationvaardigheden teneinde op die wijze het aantal juridische trajecten, daar waar mogelijk en verantwoord, zoveel mogelijk te beperken. Alle juridisch adviseurs hebben inmiddels aan een training mediationvaardigheden deelgenomen. De verwachting is, gebaseerd op ervaringen van anderen gemeenten, dat het aantal daadwerkelijk in de bezwaarschriftencommissie behandelde zaken daardoor zal dalen.

Doordat het aantal door de bezwaarschriftencommissie te behandelen zaken het noodzakelijk maakt om in principe, afgezien van vakantieperioden, iedere week een zitting te hebben, is het wenselijk dat de commissie zal bestaan uit een voorzitter en vijf leden (waarbij 1 lid tevens als plaatsvervangend voorzitter zal worden aangewezen). Tijdens een zitting zal de commissie bestaan uit de voorzitter (dan wel de plaatsvervanger als de voorzitter afwezig is) en 2 leden. Door de secretaris zal jaarlijks een planning worden opgemaakt voor wat betreft verdeling van het aantal zittingen over de commissieleden. De commissie dient evenwichtig te zijn opgebouwd, waardoor er binnen de commissie voldoende ervaring is op zowel juridisch gebied, sociale zekerheid als empathisch vermogen. De commissie leden mogen niet langer dan 2 termijnen van 4 jaar deel uitmaken van een commissie, waarbij er voor gewaakt dient te worden dat alle commissieleden niet tegelijk terugtreden (roulatieschema invoeren). Ten behoeve van de vacatures voor de commissieleden dienen vacatures te worden uitgezet, waarin een duidelijk profielschets is opgenomen. Voordat een vacature wordt opengesteld, dient de vacaturetekst te worden goedgekeurd door de deelnemende regiogemeenten. De selectiecommissie dient te bestaan uit een afvaardiging van de deelnemende regiogemeenten, de teammanager Staf van de afdeling W&I van de gemeente Helmond en de secretaris.

De bezwaarschriftencommissie dient te worden ondersteund door een secretaris, die een juridische achtergrond moet te hebben. Uit de bijgevoegde berekening tijdsbesteding secretaris (zie bijlage 1) blijkt dat een secretaris per casus gemiddeld 4 uur tijdsbesteding nodig heeft. Uitgaande van 6 casussen per zitting dient er een secretaris te worden aangesteld voor 24 uur per week.

Het secretariaat van de regionale bezwaarschriftencommissie wordt bemenst uit de formatie van de juridisch adviseurs van het team JZ & SR, waarbij wel dient te worden opgemerkt dat de betreffende juridisch adviseur dan geen bezwaarzaken meer in behandeling zal nemen teneinde tegenstrijdige belangen te voorkomen.

Er wordt voor gekozen om de bezwaarschriftencommissie en de secretaris formeel/feitelijk onder te brengen bij het team Staf van de afdeling W&I en niet bij het team JZ&SR van de afdeling W&I. Op die wijze wordt gewaarborgd dat er een duidelijke scheidslijn is tussen de Juridisch Adviseurs die het verweerschrift op een bezwaarschrift schrijven enerzijds en de secretaris/bezwaarschriftencommissie anderzijds.

Taak van de secretaris zal, naast het secretariaat van de onafhankelijke bezwaarschriftencommissie, zijn om als liaison te fungeren tussen de bezwaarschriftencommissie en de juridisch adviseurs van het team JZ & SR teneinde op die manier te kunnen bijdragen aan een kwaliteitsverbetering/-borging van de door het Werkplein afgeleverde producten. Daarnaast zal de secretaris bezien of er mogelijkheden zijn om mediation toe te passen om op die wijze onnodige juridische procedures te voorkomen.

De bezwaarschriftencommissie kan zitting hebben op de locatie van het Werkplein regio Helmond en komt te vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Helmond. De daadwerkelijk uitvoering is gemandateerd naar de afdelingmanager Werk & Inkomen en de teammanager Staf.

Verantwoording aan de deelnemende gemeenten zal worden afgelegd middels een jaarverslag en tussentijds op verzoek van de deelnemende gemeenten.

Juridische aspecten

Om vorenstaande te realiseren en waarborgen moet er een samenwerkingsovereenkomst worden gesloten tussen de deelnemende gemeenten, waarin een aantal zaken wordt geregeld (bijv.: deelname bezwaarschriftencommissie Werkplein, onkostenvergoeding regiogemeenten en de wijze van berekening/betaling, instemming met het hierna te benoemen Reglement regionale bezwaarschriftencommissie Werkplein en de daarin verwoorde werkwijzen). De samenwerkingsovereenkomst dient te worden goedgekeurd door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Teneinde de aanstelling van een bezwaarschriftencommissie Werkplein regio Helmond juridisch te waarborgen dient er een "Reglement regionale bezwaarschriftencommissie Werkplein" te worden opgesteld, waarin een aantal zaken wordt vastgelegd (bijv.: samenstelling van de commissie, welke zaken worden behandeld door de commissie, werkzaamheden van de secretaris, voorzitter en leden van de commissie, zittingsplaats van de commissie). Het reglement dient te worden goedgekeurd door het college van B & W van de deelnemende gemeenten.

Verder wordt nog vermeld dat er een werkproces dient te worden opgemaakt ten behoeve van de behandeling van de ingediende bezwaarschriften. Dat werkproces dient eensluidend te zijn voor alle deelnemende gemeente. Uitzondering blijft de bevoegdheid tot het goedkeuren, vaststellen en ondertekenen van het besluit op bezwaar, dat expliciet zal blijven voorbehouden aan het college van B & W van de afzonderlijke gemeenten.

Financiële aspecten

De onkostenvergoeding aan de leden van de regionale bezwaarschriftencommissie bedraagt:

- Voorzitter : € 225,00 per zitting excl. reiskostenvergoeding;
- Leden : € 175,00 per zitting excl. reiskostenvergoeding.

De omliggende regiogemeenten kopen te behandelen bezwaarzaken voor klanten van hun gemeente in bij de bezwaarschriftencommissie Werkplein. De onkostenvergoeding van de regiogemeenten aan de gemeente Helmond, gebaseerd op een aantal aannames, is als bijlage 1 hierbij gevoegd. Uit het voorstel blijkt dat de inkoopkosten voor de regiogemeenten in totaal ongeveer € 475,00 per ingekochte casus bedragen. Dit bedrag is gebaseerd op de aanname van de behandeling van gemiddeld 5 casussen per zitting, zoals verwoord in de genoemde bijlage. Er zal naar worden gestreefd om de zitting vol te plannen met 6 casussen. Gezien de ervaringen uit het verleden (o.a. door intrekking van zaken, te hanteren wettelijke termijnen) zal het echter niet lukken om altijd een volledige bezettingsgraad (6 casussen per zitting) bij de zittingen te bereiken. Teneinde een te complexe berekening te voorkomen, zal er om de lasten evenredig te kunnen verdelen over de deelnemende regiogemeenten standaard worden uitgegaan van de behandeling van gemiddeld 5 casussen per zitting (80%-85% bezettingsgraad) tengevolge waarvan de reeds genoemde kostprijs per casus ontstaat. Uitgaande van het genoemde aantal van 210 zaken op jaarbasis zijn per jaar 42 maandagen benodigd om de bezwaarzaken te kunnen behandelen.

Indien in de toekomst mocht blijken dat er op jaarbasis gemiddeld een substantieel andere bezettingsgraad tijdens de zittingen is, zal er een herberekening gaan plaatsvinden van de kostprijs per casus.

Om een indruk te krijgen van de totale onkostenvergoeding door de regiogemeenten aan de gemeente Helmond is in de genoemde bijlage ook een indicatie opgenomen van de jaarlijkse onkostenvergoeding door de regiogemeenten aan de gemeente Helmond.

Voor aanvang van een nieuw kalenderjaar wordt een voorschot berekend voor iedere deelnemende regio gemeente, die gedurende het geldende kalenderjaar in kwartaaltermijnen door de regiogemeenten aan de gemeente Helmond overgemaakt kan worden. Het voorschot dient gebaseerd te zijn op de genoemde indicatie van de onkosten per casus en aantal te behandelen casussen per

gemeente op jaarbasis. Het voorschot kan jaarlijks worden aangepast op basis voortschrijdend inzicht met betrekking tot het aantal ingebrachte zaken als mede op indexatie van kostprijzen. Na afloop van het kalenderjaar kan er vervolgens een verrekening plaatsvinden van de daadwerkelijk gemaakte kosten met het voorschot.

ICT-aspecten

Ten behoeve van de monitoring en aansturing wordt een aanpassing gedaan in het door het Werkplein gebruikte automatiseringssysteem GWS4ALL, waardoor de gehele proces “bezwaar” voor alle deelnemende gemeenten is te volgen en de juiste managementinformatie (o.a. ten behoeve van de jaarlijkse verantwoording aan de deelnemende gemeenten) kan worden gegenereerd. Hiertoe hoeft geen afzonderlijke applicatie te worden aangeschaft, want de fasering (gebaseerd op het nog op te stellen werkproces) en onderliggende documenten kunnen worden ingebouwd in de huidige applicaties. Voordeel van verwerking van het proces “bezwaar” in GWS4ALL is dat het gehele proces (van eerste aanvraag uitkering tot en met de evt. bezwaarprocedure) kan worden gevolgd in één automatiseringssysteem.

De zittingen van de bezwaarschriftencommissie worden digitaal opgenomen en bwaard, waardoor wordt voorkomen dat er van iedere behandelde zaak een schriftelijk gespreksverslag dient te worden opgemaakt. In voorkomende gevallen (bijv. indien er beroep wordt ingesteld of op verzoek van de belanghebbende) kan een gespreksverslag dan incidenteel worden uitgewerkt. Dit kan een aanzienlijke tijdsbesparing opleveren voor de secretaris. Een ander groot voordeel van digitale opnamen is dat ten allen tijde teruggeluisterd kan worden naar hetgeen er daadwerkelijk is gezegd tijdens een zitting. Het digitaal opnemen van de gesprekken tijdens de zitting en de mogelijkheid om digitale opnamen te laten uitwerken in een schriftelijk gespreksverslag zal goed worden gecommuniceerd met de belanghebbenden. Deze communicatie zal bestaan uit een tekstblok op te nemen in een nog te ontwikkelen folder over de regionale bezwaarschriftencommissie en in brieven gericht aan belanghebbenden na indiening van een bezwaarschrift.

Er zal nader bekeken worden in hoeverre het mogelijk is om belanghebbende, indien gewenst, digitaal een bezwaarschrift te kunnen laten indienen via de Portal van het Werkplein.

Communicatie

Voor wat betreft het onderwerp communicatie zijn de volgende punten van belang:

- Publicatie van de samenwerkingsovereenkomst "Bezwaarschriftencommissie Werkplein, regio Helmond" en het reglement "Bezwaarschriftencommissie Werkplein, regio Helmond" in de regionale bladen.
- Persbericht in de regionale bladen over de instelling en werking van een bezwaarschriftencommissie voor het Werkplein Helmond.
- Het ontwikkelen en laten drukken van een folder “bezwaarschriftencommissie Werkplein” ten behoeve van klanten, waarin verwoord alle relevante feiten die van belang zijn voor het indienen van een bezwaarschrift en de verdere procedure.